

Bruksela, dnia 5.7.2019 r.
COM(2019) 323 final

SPRAWOZDANIE KOMISJI DLA RADY

Piętnaste sprawozdanie w sprawie wykonania rozporządzenia Rady (WE) nr 866/2004 z dnia 29 kwietnia 2004 r. oraz skutków jego stosowania, obejmujące okres od dnia 1 stycznia do dnia 31 grudnia 2018 r.

{SWD(2019) 290 final}

SPRAWOZDANIE KOMISJI DLA RADY

Piętnaste sprawozdanie w sprawie wykonania rozporządzenia Rady (WE) nr 866/2004 z dnia 29 kwietnia 2004 r. oraz skutków jego stosowania, obejmujące okres od dnia 1 stycznia do dnia 31 grudnia 2018 r.

Rozporządzenie Rady (WE) nr 866/2004 w sprawie systemu na podstawie art. 2 Protokołu 10 do Aktu Przystąpienia¹ (dalej „rozporządzenie w sprawie zielonej linii”) weszło w życie dnia 1 maja 2004 r. Rozporządzenie to określa, na jakich warunkach przepisy prawa UE stosują się do przepływu osób, towarów i usług przez linię oddzielającą obszary Republiki Cypryjskiej, na których faktyczną kontrolę sprawuje rząd, od tych, na których nie sprawuje on takiej kontroli. Aby zapewnić skuteczność tych przepisów, ich stosowanie rozszerzono również na obszar graniczny między tymi dwoma obszarami oraz na teren wschodniej strefy suwerennej Zjednoczonego Królestwa („wschodnia strefa suwerenna”).²

Niniejsze sprawozdanie obejmuje okres od dnia 1 stycznia do dnia 31 grudnia 2018 r.

W okresie sprawozdawczym Komisja prowadzi konstruktywny dialog dotyczący wdrażania rozporządzenia z odpowiednimi władzami Republiki Cypryjskiej, administracją strefy suwerennej, a także Izbą Handlową Turków Cypryjskich.

1. RUCH OSOBOWY

1.1. Przekraczanie linii na uznanych przejściach granicznych

Przedmiotowe rozporządzenie zapewnia stabilne ramy prawne dla przekraczania zielonej linii (dalej „linia”) przez Cypryjczyków, innych obywateli UE oraz obywateli państw trzecich na uznanych przejściach granicznych. W 2018 r. – w porównaniu z latami poprzednimi – nastąpił wzrost liczby Greków cypryjskich oraz spadek liczby Turków cypryjskich przekraczających linię.

Według danych policji Republiki Cypryjskiej (dalej „CYPOL”) w okresie sprawozdawczym 1 014 340 Greków cypryjskich (poprzednio: 646 569) oraz 486 040 pojazdów należących do Greków cypryjskich (poprzednio: 267 467) przekroczyło linię, przemieszczając się z obszarów znajdujących się pod kontrolą rządu na tereny północnej części Cypru, a 1 076 667 Turków cypryjskich (poprzednio: 1 140 682) oraz 417 629 pojazdów należących do Turków cypryjskich (poprzednio: 435 882) przekroczyło linię, przemieszczając się z terenów północnej części Cypru na obszary znajdujące się pod kontrolą rządu³. Zarówno znaczny wzrost liczby Greków cypryjskich, jak i niewielki spadek liczby Turków cypryjskich

¹ Dz.U. L 161 z 30.4.2004, s. 128. Rozporządzenie ostatnio zmienione rozporządzeniem Rady (UE) nr 685/2013 z dnia 15 lipca 2013 r., Dz.U. L 196 z 19.7.2013, s. 1, zwane „rozporządzeniem w sprawie zielonej linii”.

² Zob. motyw trzeci rozporządzenia w sprawie zielonej linii.

³ Władze Republiki Cypryjskiej nie prowadzą żadnej ewidencji liczby Greków cypryjskich powracających na obszary znajdujące się pod kontrolą rządu, ani liczby Turków cypryjskich powracających na tereny północnej części Cypru.

przekraczających linię przypisuje się przede wszystkim obniżeniu wartości liry tureckiej w stosunku do euro w 2018 r.

Dalej wzrasta liczba obywateli UE spoza Cypru oraz obywateli państw trzecich przekraczających linię. W okresie sprawozdawczym liczba obywateli UE spoza Cypru oraz obywateli państw trzecich przekraczających linię wyniosła 1 129 293 (poprzednio 822 318).

Wyżej wspomniane dane zebrane przez CYPOL nie obejmują osób i pojazdów przekraczających linię z terenów północnej części Cypru na przejściach granicznych w Pergamos i Strovilii, które podlegają władzom wschodniej strefy suwerennej Zjednoczonego Królestwa. W odniesieniu do tych przejść administracja wschodniej strefy suwerennej poinformowała, że 236 156 Greków cypryjskich (poprzednio: 140 913) oraz 133 270 pojazdów należących do Greków cypryjskich (poprzednio: 59 852) przeszło na teren północnej części Cypru. Jednocześnie w drugą stronę linię przekroczyło 471 690 Turków cypryjskich (poprzednio: 457 314) oraz 292 099 pojazdów należących do Turków cypryjskich (poprzednio: 272 090)⁴.

W dniu 12 listopada 2018 r. otwarto dwa nowe przejścia graniczne: Deryneia i Lefka–Apliki⁵.

W 2018 r. liczba pracowników CYPOL pracujących na przejściach granicznych wzrosła z 69 do 95 osób z powodu rozmieszczenia 26 funkcjonariuszy na przejściach granicznych Deryneia i Lefka–Apliki.

Dane zgromadzone w 2018 r. przez wspólnotę Turków cypryjskich wskazują na wzrost liczby przekroczeń przez Greków cypryjskich do 1 633 076 (poprzednio: 1 066 284) oraz przez pojazdy Greków cypryjskich do 731 215 (poprzednio: 392 300) z obszarów kontrolowanych przez rząd do północnej części Cypru. Ponadto dane te wskazują na niewielki spadek liczby przekroczeń linii przez Turków cypryjskich do 1 759 837 (poprzednio: 1 796 353), ale wzrost liczby pojazdów Turków cypryjskich do 794 474 (poprzednio: 782 656) w przeciwnym kierunku. Z przedstawionych statystyk wynika, że z obszarów kontrolowanych przez rząd na tereny północnej części Cypru linię przekroczyło 1 814 194 obywateli Unii spoza Cypru oraz obywateli państw trzecich (poprzednio: 1 546 475).

W 2018 r. nie odnotowano incydentów dotyczących przekroczeń linii. Władze Republiki Cypryjskiej nadal nie zezwalają jednak autobusom należącym do Turków cypryjskich i przewożącym obywateli UE na przejechanie na obszary kontrolowane przez rząd.

Siły Pokojowe Organizacji Narodów Zjednoczonych na Cyprze w dalszym ciągu ułatwiały stosowanie praktyk kultu religijnego przez obie społeczności⁶. Siły te odnotowały wzrost

⁴ Statystyki dla obywateli UE spoza Cypru oraz obywateli państw trzecich nie są dostępne w bieżącym okresie sprawozdawczym.

⁵ Rozporządzenie wykonawcze Komisji (UE) 2015/1472 z dnia 26 sierpnia 2015 r., Dz.U. L 225 z 28.8.2015, s. 3–4.

⁶ Sprawozdanie Sekretarza Generalnego w sprawie UNFICYP [S/2019/37] z dnia 11 stycznia 2019 r., pkt 31.

liczby zatwierdzeń wniosków o ułatwienie uroczystości religijnych na terenie północnej części Cypru w porównaniu z tym samym okresem w 2017 r.

1.2. Migracja nieuregulowana przez zieloną linię i azyl

Dane CYPOL za 2018 r. wskazują na znaczny wzrost liczby migrantów, którzy w sposób nieuregulowany przekroczyli linię z północnej części Cypru na obszary kontrolowane przez rząd. W 2018 r. w ten sposób linię przekroczyło 4 451 migrantów o nieuregulowanym statusie; równoważne dane za 2017, 2016 i 2015 r. wynoszą 1 686, 1 499 i 1 290. Najwięcej migrantów o nieuregulowanym statusie pochodziło z Syrii (1573), Kamerunu (472), Pakistanu (444), Bangladeszu (391) i Iraku (328). W związku z tym gwałtownym wzrostem migracji rosną obawy władz Republiki Cypryjskiej.

Spośród 4 451 migrantów o nieuregulowanym statusie 95 % (4 233) złożyło wnioski o objęcie ochroną międzynarodową w Republice Cypryjskiej. Najwięcej wnioskodawców pochodziło z Syrii (1 571); według informacji przekazanych przez organy krajowe Republiki Cypryjskiej liczba pozytywnie rozpatrzonych wniosków o azyl znacznie wzrosła w porównaniu z 2017 r.

CYPOL zdołał zidentyfikować osoby, opierając się na tych samych kryteriach, co w poprzednich latach, wykorzystując głównie informacje zawarte w ich dokumentach podróży i oświadczeniach samych migrantów. Zgodnie ze wspomnianą analizą niemal wszyscy migranci zatrzymani na obszarach kontrolowanych przez rząd po przekroczeniu linii w sposób nieuregulowany przybyli wcześniej do północnej części Cypru z Turcji.

Komisja została ponownie zapewniona przez turecką wspólnotę cypryjską, że w północnej części Cypru podejmowane są starania, aby zapobiegać migracji nieuregulowanej. W 2018 r. odmówiono wjazdu do północnej części Cypru 3 773 osobom⁷, a 870 osób⁸ zatrzymanych w północnej części Cypru wydano na terytorium Turcji, skąd przybyli na wyspę.

Przedstawiciele obu społeczności spotkali się w ramach komitetu technicznego ds. przestępstw i spraw karnych działającego pod egidą ONZ. Jako rozszerzenie działalności wspomnianego komitetu obie społeczności nadal stosowały tzw. obszar wspólnej komunikacji („Joint Communications Room”), który stanowi forum wymiany informacji w sprawach karnych.

W ocenie CYPOL współpraca z innymi właściwymi jednostkami rządowymi Republiki Cypryjskiej oraz administracją wschodniej strefy suwerennej przebiega bardzo dobrze.

Wschodnia strefa suwerenna

Nastąpił wzrost migracji nieuregulowanej z północnej części Cypru przez wschodnią strefę suwerenną. W 2018 r. zatrzymano 18 migrantów o nieuregulowanym statusie, którzy

⁷ Obywatele Turcji: 380, Syrii: 411, Turkmenistanu: 708, Iranu: 284, Iraku: 333, innych państw: 1 657.

⁸ Obywatele Turcji: 373, Pakistanu: 85; Nigerii: 58, Syrii: 54, Turkmenistanu: 20, innych państw: 280.

przekroczyli linię niezgodnie z prawem⁹. Zgody na przekroczenie linii nie otrzymały 1 248 osoby, przy czym największą część tej grupy stanowili obywatele Turcji (277). Zgodnie z odpowiednimi przepisami Protokołu 3 do Aktu przystąpienia Republiki Cypryjskiej władze wschodniej strefy suwerennej nie udzieliły zgody na przekroczenie zielonej linii przez cudzoziemców pochodzących ze Stanów Zjednoczonych Ameryki, z Ukrainy, Rosji, Argentyny oraz Bośni i Hercegowiny, którzy przybyli przez północną część Cypru¹⁰. Osoby te zostały skierowane na przejścia graniczne poza obszarem wschodniej strefy suwerennej celem poddania ich kontroli wynikających z wymogów dotyczących wjazdu na teren Republiki Cypryjskiej.

Funkcjonariusze strefy suwerennej podtrzymywali opinię, że ich współpraca z Republiką Cypryjską przebiega doskonale.

Aby zapobiegać migracji nieuregulowanej w oddaleniu od przejść granicznych, policja strefy suwerennej prowadziła patrole w oparciu o ocenę ryzyka i dane wywiadowcze. Oprócz nich tereny patrolowane były przez Wydział Celny strefy suwerennej oraz wojsko.

Cztery niedozwolone przejścia graniczne znajdujące się w wiosce Pergamos lub w jej pobliżu, z których korzystają lokalni mieszkańcy i rolnicy, są szczególnie trudne do kontrolowania. Jak wspomniano w poprzednich sprawozdaniach, te niedozwolone przejścia graniczne wciąż budzą zaniepokojenie, a zatem należy znaleźć właściwe rozwiązanie tej kwestii zgodnie z art. 5 ust. 2 Protokołu nr 3 do Aktu Przystąpienia z 2003 r.¹¹ Przedstawiciele strefy suwerennej poinformowali, że w razie potrzeby możliwe jest szybkie rozmieszczenie pracowników w okolicy tych niedozwolonych przejść granicznych.

2. PRZEPLÝW TOWARÓW

2.1. Wartość wymiany handlowej

Na podstawie art. 4 rozporządzenia w sprawie zielonej linii towary mogą być wprowadzane na obszary kontrolowane przez rząd z obszarów niekontrolowanych przez rząd, pod warunkiem że towary te spełniają kryteria określone w art. 4¹² i towarzyszą im dokumenty wystawione przez Izbę Handlową Turków Cypryjskich. Zgodnie z art. 8 rozporządzenia Komisji (WE) nr 1480/2004¹³ Izba Handlowa Turków Cypryjskich oraz władze Republiki Cypryjskiej co miesiąc przekazywały Komisji dane dotyczące rodzaju, ilości oraz wartości towarów, dla których wystawiono dokumenty towarzyszące.

⁹ Z 18 migrantów o nieuregulowanym statusie zatrzymanych we wschodniej strefie suwerennej, 12 złożyło wnioski o azyl i zostało przekazanych władzom Republiki Cypryjskiej. Ich liczba została uwzględniona w łącznej liczbie osób, które nielegalnie przekroczyły linię i które wymieniono według obywatelstwa w tabeli VII w dokumencie roboczym służb Komisji SWD(2019) 290.

¹⁰ Obywatele Stanów Zjednoczonych: 55, Ukrainy: 96, Rosji: 63, Argentyny: 27, Bośni i Hercegowiny:

29.

¹¹ Dz.U. L 236 z 23.9.2003, s. 940.

¹² Art. 4 ust. 1 stanowi, że towary muszą być w całości uzyskane na obszarach, na których Rząd Republiki Cypryjskiej nie sprawuje efektywnej kontroli, lub zostały poddane ostatniej, istotnej, ekonomicznie uzasadnionej obróbce lub przetworzeniu w wyposażonym w tym celu zakładzie na obszarach, na których Rząd Republiki Cypryjskiej nie sprawuje efektywnej kontroli.

¹³ Rozporządzenie Komisji (WE) nr 1480/2004 z dnia 10 sierpnia 2004 r., Dz.U. L 272 z 20.8.2004, s. 3.

Według Izby Handlowej Turków Cypryjskich łączna wartość towarów, dla których wystawiono dokumenty towarzyszące, wyniosła 5 405 121 EUR (poprzednio: 5 697 695 EUR). Liczby te wskazują na spadek o 5,1 % w łącznej wartości towarów, dla których wystawiono dokumenty towarzyszące, w porównaniu z 2017 r.

Według statystyk przedstawionych przez Republikę Cypryjską łączna wartość wymiany handlowej obejmującej towary, które przekroczyły linię i dla których wystawiono dokumenty towarzyszące, wzrosła o 1,4 %, do kwoty 4 856 892 EUR (poprzednio: 4 790 964 EUR).

Chociaż handel z obszarów kontrolowanych przez rząd do północnej części Cypru nie jest objęty zakresem stosowania rozporządzenia w sprawie zielonej linii, to według danych liczbowych Cypryjskiej Izby Handlowo-Przemysłowej jego wartość zmalała znacznie o ok. 14,3 %, z 1 343 524 EUR w 2017 r. do 1 151 723 EUR w 2018 r. Handel z obszarów kontrolowanych przez rząd do północnej części Cypru stanowi 23,7 % wymiany handlowej odbywającej się w przeciwnym kierunku (w 2017 r. odsetek ten wynosił 28 %).

Turecka wspólnota cypryjska nadal stosowała system handlu, który zasadniczo stanowi lustrzane odbicie ograniczeń przewidzianych w rozporządzeniu w sprawie zielonej linii. Jako główny powód takiej sytuacji przedstawiciele tureckiej wspólnoty cypryjskiej podają ochronę lokalnych przedsiębiorstw. System ten nie zawsze jest jednak konsekwentnie stosowany.

2.2. Rodzaj towarów

W 2018 r. najczęstszym przedmiotem wymiany handlowej były wyroby z tworzyw sztucznych, a następnie świeże ryby, materiały budowlane oraz odpady lub złom¹⁴. Obrót ziemniakami został znacznie ograniczony ze względu na słabe zbiory.

Wprowadzono nowe produkty, takie jak chusteczki nawilżane, zużyte akumulatory, plastikowe zbiorniki na wodę oraz kuchenki przemysłowe ze stali nierdzewnej. Cały handel przez linię stanowił wymianę w obrębie wyspy.

2.3. Nieprawidłowości

Wydział ds. Cel i Akcyz Republiki Cypryjskiej wystosował do Komisji zapytanie, czy pojemnik napełniony substancją zadeklarowaną jako „rozcieńczalnik”, który był przedmiotem obrotu przez zieloną linię, spełnia kryteria pochodzenia określone w art. 4 ust. 1 rozporządzenia w sprawie zielonej linii¹⁵. Po analizie Komisja odpowiedziała organom celnym, że ta mieszanina spełnia warunki zawarte w art. 4 ust. 1. Komisja stwierdziła jednak również, że bardzo prawdopodobnie naruszono przepisy rozporządzenia (WE) nr 1272/2008 w sprawie klasyfikacji, oznakowania i pakowania substancji i mieszanin, jako że pojemnik nie był zgodny z przepisami dotyczącymi oznakowania substancji stwarzających zagrożenie. Komisja podzieliła się swoją oceną z Izbą Handlową Turków Cypryjskich, która powiadomiła producenta o zasadach mających zastosowanie do handlu produktem tego rodzaju.

¹⁴ Dokument roboczy służb Komisji SWD(2019) 290, tabela IV.

¹⁵ Art. 2 ust. 4 rozporządzenia Komisji nr 1480/2004 stanowi, że władze Republiki Cypryjskiej powiadomią służby Komisji o przypadkach, w których będą istniały uzasadnione wątpliwości co do zgodności towarów z kryteriami dotyczącymi pochodzenia.

2.4. Przeszkody i utrudnienia w przepływie towarów

Bariery w handlu ponad linią nadal istnieją, co – zdaniem Komisji i podmiotów gospodarczych należących do Turków cypryjskich – jest przyczyną niskiego poziomu wymiany handlowej.

Jak wspomniano w poprzednich sprawozdaniach¹⁶, nadal nie rozwiązano kwestii pojazdów użytkowych Turków cypryjskich przejeżdżających na obszary kontrolowane przez rząd i jak dotąd żadne pojazdy użytkowe powyżej 7,5 tony należące do Turków cypryjskich nie mogą przekraczać linii, chyba że posiadają oni dokumenty w pełni zgodne ze wspólnotowym dorobkiem prawnym, wydane przez Republikę Cypryjską. Władze Republiki Cypryjskiej poinformowały Komisję, że wprowadziły przepisy ułatwiające procedurę uzyskiwania świadectw zdatości do ruchu drogowego i zawodowych praw jazdy przez Turków cypryjskich. Komisja jest przekonana, że rozwiązanie tego problemu znacznie przyczyniłoby się do podniesienia poziomu wymiany handlowej, gdyż ułatwiłoby przewóz towarów. Wzmocniłoby też kontakty między cypryjskimi podmiotami gospodarczymi, znacząco przyczyniając się do wzrostu wzajemnego zaufania między obiema wspólnotami. W związku z powyższym Komisja ocenia potencjalne wsparcie UE na rzecz bezpieczeństwa transportu.

Jak przedstawiano w sprawozdaniach z poprzednich lat, władze Republiki Cypryjskiej nie pozwalają na przewożenie przetworzonych produktów spożywczych oraz materiałów przeznaczonych do kontaktu z żywnością ze względu na obawy służby ds. zdrowia dotyczące procesów produkcyjnych stosowanych w północnej części Cypru. W okresie sprawozdawczym Komisja potwierdziła Republice Cypryjskiej, że obowiązujące ramy prawne dopuszczają, by produkty te przewożone były przez zieloną linię i nie powinny być one zakazane przez władze Republiki Cypryjskiej. Mogą one pobierać na przejściach granicznych próbki produktów do dalszej analizy w ramach stosowania rozporządzenia w sprawie zielonej linii, nie mogą jednak blokować całego przewozu przetworzonych produktów spożywczych. Komisja zaproponowała wdrożenie mechanizmu ułatwiającego przewożenie przetworzonych produktów spożywczych oraz materiałów przeznaczonych do kontaktu z żywnością, przy jednoczesnym uwzględnieniu dodatkowych wymogów dotyczących bezpieczeństwa. Dalsze dyskusje, o jakie wnioskowała Komisja w celu znalezienia rozwiązania, nie odbyły się do czasu opracowania niniejszego sprawozdania. Komisja jest nadal zaniepokojona właściwym wdrażaniem rozporządzenia w sprawie zielonej linii i rozważy swoje dalsze podejście do tej sprawy.

Podobnie jak w poprzednich latach Turcy cypryjscy zajmujący się handlem nadal zgłaszali trudności z zaopatrywaniem sklepów w swoje produkty i reklamowaniem tych produktów oraz usług na obszarach kontrolowanych przez rząd, co utrudnia wymianę handlową. Przedsiębiorcy nadal informują o niechęci Greków cypryjskich do zakupu produktów Turków cypryjskich. Stwierdzono ponadto, że przedsiębiorcy z obu społeczności, którzy chcą rozpocząć współpracę ze wspólnotą po drugiej stronie linii, napotykają wiele problemów

¹⁶ Zob. np. dziewiąte, dziesiąte, jedenaste, dwunaste, trzynaste i czternaste roczne sprawozdanie w sprawie wykonania rozporządzenia Rady (WE) nr 866/2004 oraz skutków jego stosowania.

administracyjnych. Podmioty gospodarcze z obu stron muszą mieć swobodę nawiązywania stosunków handlowych, zależnie od wymogów biznesowych.

2.5. Przemysł towarów

Przemysł towarów w dalszym ciągu jest rozpowszechniony, co świadczy o trudności, jaką sprawia kontrola nielegalnego przekraczania linii.

W 2018 r. Republika Cypryjska dokonała zajęcia towarów w 1 711 przypadkach (poprzednio: 1 334). W 2018 r. nastąpił wzrost ilości skonfiskowanych przez Republikę Cypryjską na zielonej linii papierosów i tytoniu przeznaczonego do samodzielnego skręcania papierosów: 469 870 papierosów i 587 513 g tytoniu przeznaczonego do samodzielnego skręcania (poprzednio: odpowiednio 203 290 papierosów i 440 259 g tytoniu). Ten znaczny wzrost przypisywany był obniżeniu wartości liry tureckiej w stosunku do euro w 2018 r. W porównaniu z 2017 r. nastąpił również znaczny wzrost o 45 % przemytu towarów, które naruszały prawa własności intelektualnej. Inne skonfiskowane materiały to alkohol, środki ochrony roślin, produkty rolne oraz produkty pochodzenia zwierzęcego i przetwory mleczne. W sądzie rejonowym wszczęto jedno postępowanie dotyczące przemytu. W przypadkach przemytu niewielkich ilości papierosów zazwyczaj nakładane były kary administracyjne, a papierosy podlegały konfiskacie.

W 2018 r. wzrosła liczba przypadków zajęcia przemycanych towarów na obszarze wschodniej strefy suwerennej – towary zajęto w 555 przypadkach w porównaniu z 432 przypadkami w 2017 r. Podobnie jak w 2017 r. najczęściej konfiskowano papierosy i tytoni przeznaczony do samodzielnego skręcania.

Jeśli chodzi o tradycyjne dostawy dla społeczności Turków cypryjskich z wioski Pyla, usytuowanej w strefie buforowej (art. 4 ust. 10 rozporządzenia w sprawie zielonej linii), administracja wschodniej strefy suwerennej kontrolowała i rejestrowała ilość przekazywanych materiałów budowlanych, ryb, papierosów itp.

2.6. Ułatwienie wymiany handlowej

Komisja nadal dążyła do znalezienia sposobów na wzmożenie wymiany handlowej przez linię.

W lipcu 2015 r. Komisja przyjęła wniosek dotyczący zmiany rozporządzenia w sprawie zielonej linii. Celem tego wniosku jest ustanowienie sposobu stosowania mechanizmu kontroli towarów objętych nazwą zarejestrowaną na mocy rozporządzenia (UE) nr 1151/2012 na obszarach Republiki Cypryjskiej, nad którymi rząd Republiki Cypryjskiej nie sprawuje faktycznej kontroli.¹⁷ Pod koniec okresu sprawozdawczego wniosek ten był nadal rozpatrywany. Wniosek opiera się na porozumieniu w sprawie tymczasowego rozwiązania dotyczącego sera halloumi/hellim, które ma zostać wdrożone w oczekiwaniu na ponowne

¹⁷ COM(2015) 0380 final – 2015/0165 (NLE).

zjednoczenie Cypru, osiągniętego pod kierownictwem przewodniczącego Jeana-Claude'a Junckera podczas jego wizyty na Cyprze w dniu 16 lipca 2015 r.¹⁸

W celu ułatwienia przewozu świeżych ryb władze Republiki Cypryjskiej przedłużyły godziny otwarcia inspekcji weterynaryjnej świeżych ryb na przejściu granicznym w Agios Dhometios. Badania będą odbywały się w dni robocze między 7:30 a 15:00 (koniec badań).

Izba Handlowa Turków Cypryjskich w dalszym ciągu wyrażała ogólne zainteresowanie zniesieniem zakazu handlu wszystkimi żywymi zwierzętami i produktami pochodzenia zwierzęcego w zakresie, w jakim towary te są zgodne z unijnymi przepisami i uregulowaniami. Republika Cypryjska wielokrotnie wyrażała wolę przeanalizowania możliwości rozszerzenia wykazu towarów dopuszczonych do przewozu na obszary kontrolowane przez rząd.

Komisja zachęca podmioty gospodarcze do korzystania z możliwości rynkowych i z zadowoleniem przyjmuje nasilone starania podejmowane przez Cypryjską Izbę Handlowo-Przemysłową i Izbę Handlową Turków Cypryjskich.

2.7. Towary unijne wwożone ponownie na obszary znajdujące się pod faktyczną kontrolą rządu Republiki Cypryjskiej po przewiezieniu ich przez obszary nieobjęte taką kontrolą.

Władze Republiki Cypryjskiej poinformowały, że 3 093 towary zostały wycofane na obszary kontrolowane przez rząd po przewiezieniu ich przez obszary nieobjęte kontrolą. Jak wspomniano, taki przewóz odbywa się płynnie i w większości przypadków towary przewożone są przez przejścia graniczne w Kato Pyrgos-Karavostasi i Astromeritis-Zhodia, w obu kierunkach.

2.8. Towary znajdujące się w bagażu osobistym osób przekraczających zieloną linię

W okresie sprawozdawczym władze wschodniej strefy suwerennej przeprowadziły konsultacje z Komisją w sprawie transportu paliwa przeznaczonego na użytek osobisty przez zieloną linię. Zgodnie z art. 6 ust. 1 rozporządzenia w sprawie zielonej linii towary znajdujące się w bagażu osobistym osób przekraczających linię są zwolnione z podatku obrotowego oraz podatku akcyzowego, jak również z innych podatków, pod warunkiem że nie mają one charakteru handlowego i ich całkowita wartość nie przekracza 260 EUR na osobę. Komisja potwierdziła władzom wschodniej strefy suwerennej i Republiki Cypryjskiej, że w przypadku paliwa przewożonego w plastikowych zbiornikach potrzebna jest analiza poszczególnych przypadków w celu ustalenia, czy paliwo jest przewożone przez granicę w celach komercyjnych, a jeśli nie, czy jego wartość przekracza 260 EUR na osobę. Rozporządzenie w sprawie zielonej linii nie przewiduje kontroli paliwa znajdującego się w standardowych zbiornikach pojazdów przekraczających linię i dlatego nie ma podstaw do odmowy lub ograniczenia tych przewozów.

¹⁸ http://europa.eu/rapid/press-release_MEX-15-5402_en.htm

3. WNIOSKI

Jak stwierdzono w poprzednich sprawozdaniach, wyniki kontroli linii na uznanych przejściach granicznych przeprowadzonej przez władze Republiki Cypryjskiej oraz strefy suwerennej były zadowalające. Otwarto dwa przejścia graniczne: Lefka-Apliki i Deryneia. Znacznie wzrosła liczba osób przekraczających linię w sposób nieuregulowany; w związku z tą kwestią rosną obawy władz Republiki Cypryjskiej, a sytuacja powinna być uważnie monitorowana. Komisja wzywa administrację strefy suwerennej do zaangażowania niezbędnych zasobów ludzkich w celu zajęcia się kwestią „niedozwolonych przejść granicznych”. Komisja w dalszym ciągu jest zdania, że stabilność, przewidywalność i pewność prawa dotyczące wymogów na przejściach granicznych oraz swobodny przepływ obywateli UE mają kluczowe znaczenie.

W 2018 r. wartość wymiany handlowej przekraczającej linię wzrosła o 1,4 % – z 4 790 964 EUR do 4 856 892 EUR, a wartość towarów, dla których wystawiono dokumenty towarzyszące, zmalała o 5,1 % – z 5 697 695 EUR do 5 405 121 EUR. Najczęstszym przedmiotem wymiany handlowej były wyroby z tworzyw sztucznych, a następnie świeże ryby, materiały budowlane i odpady lub złom.

Cypryjska Izba Handlowo-Przemysłowa oraz Izba Handlowa Turków Cypryjskich kontynuowały ścisłą współpracę mając na uwadze korzyści gospodarcze dla obu społeczności.

W okresie sprawozdawczym nadal istniały pewne przeszkody w wymianie handlowej. Republika Cypryjska nadal nie zezwalała, by pojazdy użytkowe powyżej 7,5 tony należące do Turków cypryjskich przekraczały linię. w 2018 r. sytuacja ta nie zmieniła się. Ponadto Republika Cypryjska nie zezwala na przewożenie przetworzonych produktów spożywczych i materiałów przeznaczonych do kontaktu z żywnością. Komisja potwierdziła Republice Cypryjskiej, że obowiązujące ramy prawne dopuszczają, by produkty te przewożone były przez zieloną linię i nie powinny być one zakazane przez władze Republiki Cypryjskiej. Komisja zaproponowała wdrożenie mechanizmu ułatwiającego przewożenie przetworzonych produktów spożywczych oraz materiałów przeznaczonych do kontaktu z żywnością, przy jednoczesnym uwzględnieniu dodatkowych wymogów dotyczących bezpieczeństwa. Do czasu opracowania niniejszego sprawozdania brak było dalszych kontaktów w celu znalezienia rozwiązania. Komisja jest nadal zaniepokojona właściwym wdrażaniem rozporządzenia w sprawie zielonej linii i rozważy swoje dalsze podejście do tej sprawy.

Podsumowując, mimo że rozporządzenie w sprawie zielonej linii w dalszym ciągu zapewnia funkcjonalną podstawę umożliwiającą przemieszczanie się osób i przepływ towarów na obszary Republiki Cypryjskiej znajdujące się pod kontrolą rządu oraz w przeciwnym kierunku, Komisja jest jednak nadal zaniepokojona faktem, że wymiana handlowa jest, ogólnie rzecz biorąc, na tak niskim poziomie. Komisja jest zdania, że wyeliminowanie barier w handlu wymienionych w niniejszym sprawozdaniu znacznie przyczyniłoby się do zwiększenia handlu przez zieloną linię. Komisja ma nadzieję, że działania dwóch izb na rzecz zintensyfikowania kontaktów między tymi dwoma środowiskami biznesowymi doprowadzą do zacieśnienia powiązań gospodarczych.

W tym kontekście Komisja nadal liczy na współpracę z Republiką Cypryjską i strefą suwerenną w celu skutecznego wprowadzenia w życie rozporządzenia Rady (WE) nr 866/2004. Komisja będzie w dalszym ciągu nadzorowała wykonanie przepisów przedmiotowego rozporządzenia.